

УДК 351.74/.76
DOI: 10.31733/17-03-2023-253-254

Олександр ЗАХАРЧЕНКО
старший викладач кафедри
адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ГРОМАДСЬКИЙ ПОРЯДОК ТА ГРОМАДСЬКУ БЕЗПЕКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Проблематикою застосування заходів з профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок та громадську безпеку в умовах введеного режиму воєнного стану є беззаперечно актуальною темою для дослідження як із наукової, так і з практичної точки зору [1]. Громадський порядок та громадська безпека є складником такої системної категорії права як національна безпека держави, а тому критично потребує належного, як нормативного, так і матеріального забезпечення.

Вже понад рік як російські війська здійснили вторгнення на територію України, наносять шкоди інфраструктурі, економічній спрямованості, здійснюють вбивства тощо. Паралельно з цими суспільно небезпечними явищами, мають місце внутрішні загрози, у тому числі вчинення деліктів, що посягають на громадський порядок та безпеку. Вчинення адміністративних проступків у цій сфері громадянами України підриває важливі соціальні конструкти, на яких знаходяться належним чином охоронювані відносини. У зв'язку з цим, окремого надважливого значення в умовах воєнного стану набуває проблема попередження та профілактики правопорушень, що безпосередньо посягають на громадський порядок та громадську безпеку.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», воєнним станом визначається «особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності» [2], що вводиться задля усунення загрози однієї із зазначених небезпек шляхом впровадження певних обмежень із зазначенням безпосереднього строку їх дії.

Пропонуємо зупинитися на менш дослідженому аспекті – попередженні та протидії даної категорії правопорушень.

По-перше, задля дійсно ефективного здійснення такої собі профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок, безпосередньо в умовах воєнного стану, необхідно належним чином організувати діяльність підрозділів поліції, в функціональні обов'язки яких, тим чи іншим чином входить зазначене [1]. Для цього, з урахуванням оперативної обстановки, природних та штучних, соціальних, а також воєнно-політичних умов, що склалися, необхідно вжити заходів щодо систематичної оцінки криміногенної ситуації, ведення обліку осіб, які відбували покарання за тяжкі та особливо тяжкі злочини. Також необхідно задіяти додаткові сили та засоби для здійснення заходів щодо патрулювання громадських місць, де і вчиняється лєвова частка проступків у описуваній сфері. По-друге, варто періодично проводити відпрацювання комплексу дій з реагування на найбільш нетипові для звичних умов ситуації. Тобто виникає необхідність планування та навіть створення певних алгоритмів дій з припинення таких правопорушень, які можуть вчинятись як раптово, так і через ретельну підготовку. До таких планів мають бути включені зокрема: наявні сили, засоби їх взаємодія, можливості залучення додаткових сил та засобів, резерви, варіанти посиленого несення служби, бойова готовність залучених поліцейських, схеми зв'язку, конкретні обов'язки, оперативні карти, а також порядок взаємодії з іншими правоохоронними органами, що дислокуються в районі, місті, тощо [3, с. 137]. І, по-третє, необхідно активізувати індивідуально-профілактичні заходи у вигляді бесід, відвідування за місцем мешкання осіб, які знаходяться на профілактичних обліках в поліції або притягувались до юридичної відповідальності за вчинення антигромадських дій або ведення асоціального способу життя.

Зазначений комплекс заходів, впливатиме на підвищення рівня забезпечення громадської безпеки та громадського порядку на теренах нашої держави, мінімізує кількість адміністративних правопорушень у цій сфері, що надасть можливість на більш високому рівні захистити права громадян та не допустити виникнення у соціумі ілюзій безкарності та стереотипів аномії.

Насправді, зазначені заходи повинні сформувати у соціумі розуміння персональної відповідальності за протиправні суспільно шкідливі діяння, які посягають на громадський порядок та громадську безпеку, не допустити підриву авторитету органів державної влади та мінімізувати кількість вчинених проступків. Так як свідомий підхід до дотримання стану забезпеченості прав людини і повного відвернення від ведення антигромадського способу життя, є одним із ключових факторів отримання перемоги у війні.

1. Шевяков М.О. Профілактика правопорушень, що посягають на громадський порядок в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми превентивної діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 27 квіт. 2022 р.). Дніпро: ДДУВС, 2022. С. 91

2. Закон України «Про правовий режим воєнного стану». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.

3. Хатнюк Ю. А. Актуальні проблеми організації охорони громадського порядку : курс лекцій. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 168 с.

4. Шевяков М.О. Здійснення Національною поліцією адміністративно-правової профілактики правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку, та шляхи її вдосконалення. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»*. №3, 2022. с. 187-190.

УДК 351.756

DOI: 10.31733/17-03-2023-254-256

Світлана РИЖКОВА

старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНО МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ВЧИНЕННЮ ПРАВОПОРУШЕНЬ ІНОЗЕМЦЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Одним з пріоритетних завдань діяльності Державно-міграційної служби України (далі – ДМС) в умовах воєнного стану є запобігання та протидія нелегальній міграції, а також контроль за додержанням іноземцями правил перебування в Україні. В контексті зазначеного працівники територіальних підрозділів ДМС систематично здійснюють профілактичні заходи та перевірки відпрацювання місць можливого перебування іноземних громадян з метою виявлення та належного реагування на факти порушення міграційного законодавства.

Явищем, що завжди супроводжує нелегальну міграцію, є вчинення іноземцями та особами без громадянства правопорушень на території держави їх перебування. Незаконне перебування іноземців в Україні перетворилося на вагомий дестабілізуючий фактор у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки. Саме з незаконною міграцією пов'язується зростання окремих видів правопорушень, поширення небезпечних захворювань, розвиток підпільного ринку праці на всій території України [1,с.226].

Слід зазначити, що іноземці, які перебувають на території України на незаконних підставах, можуть представляти загрозу національній безпеці нашої країни. Окрему загрозу представляють громадяни РФ, які знаходяться на території нашої країни як нелегальні мігранти, метою перебування яких, в тому числі, може бути проведення підривної діяльності під керуванням ворожих спецслужб.

Так, за підсумками діяльності ДМС за 2022 рік в умовах воєнного стану виявлено 5062 нелегальних мігрантів, з них 1126 - громадян Росії, які незаконно проживали в